

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОГНЯЩЕ ЖИТЬЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 45 (981) | Субота, 15 листопада 1986 року | Ціна 2 коп.

ЧЕТВЕРТОМУ КВАРТАЛУ — УДАРНІ ТЕМПИ! УСПІХ БРИГАДИ КАРПЕНКА

У колективі нечуючих трудівників Одеського Ордена Трудового Червоного Прапора заводу ім. Жовтневої революції добреї слави залила бригада обрубників літва, очолювана Олександром Пилиповичем Карпенком. Про здобутки членів колективу, про те, як прийшов успіх, розповідають майстер ливарного цеху Юрій Романович Харченко і економіст, секретар партбюро цеху Тамара Володимирівна Кулинська.

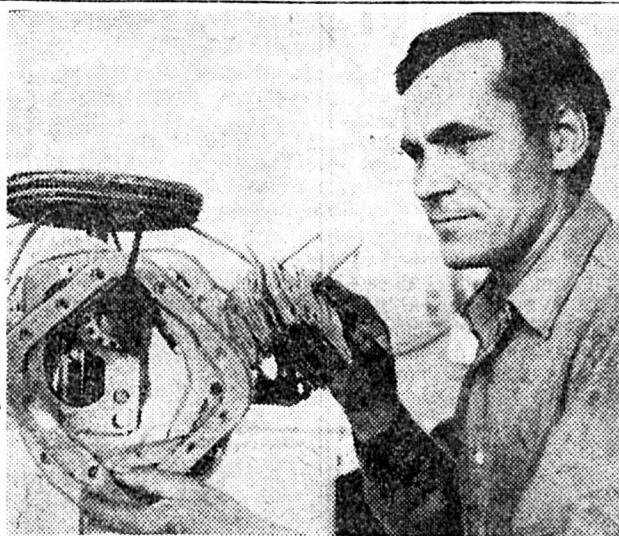
Майстер Ю. Р. Харченко: — Зростання професійної майстерності, технічна грамотність членів компактної групи заводу дозволили укомплектувати бригаду, які цілком складаються з нечуючих і якими керують також нечуючі робітники. Саме на такій основі і було створено три роки тому бригаду Карпенка. Цей колектив — стабільний, згуртований. Усі члени бригади, які володіють кількома суміжними професіями.

Непогані результати досягла передова бригада в ощадливому використанні

пенка — випередження графіка на 16 днів.

У тому, що впродовж останнього року чисельність компактної групи заводу ім. Жовтневої революції збільшилась майже вдвое, є певна закономірність. Адміністрація, партійна і профспілкова організації підприємства приділяють значну увагу глухим трудівникам: дбають про їх професійне зростання, створюють належні умови праці і побуту, тут добре поставлено виховну роботу. І це, як бачимо на прикладі бригади Карпенка, приносить добре результати.

Ю. ГЕР.

Темпи і якість робіт — найвищі! Такий девіз слюсаря-ремонтника Ізюмського тепловозоремонтного заводу, що на Харківщині, Віктора Петровича Переягина.

Понад 10 років працює він на підприємстві.

Фото І. Мінделія.

ПІДВИЩУВАТИ ОРГАНІЗАТОРСЬКУ І ВИХОВНУ РОБОТУ

Із республіканської наради-семінару інструкторів-перекладачів

Понад 33 тисячі нечуючих нашої республіки зайняті сусільно-корисною працею на підприємствах державної промисловості, в системі УТОГ та сільському господарстві. Про зростання їх виробничої активності і досягнення вагомих трудових показників яскраво свідчать високі державні нагороди, якими відзначенні глухі передовики виробництва.

У цих досягненнях, безумовно, є частка праці й інструкторів-перекладачів, які допомагають проводити комісії профкомів та адміністрації підприємств УТОГ організаторську і виховну роботу серед цієї категорії трудівників.

Що треба зробити для передовування цієї роботи в світлі рішення ХХVII з'їзду КПРС? Як посилити вплив на виробниче і громадське життя колективів нечуючих, щоб успішно виконати завдання дванадцятої п'ятирічки, гідно зустріти 70-річчя Великого Жовтня?

Про це йшла мова на республіканській нараді-семінарі інструкторів-перекладачів компактних груп підприємств державної промисловості та системи УТОГ, що відбулася наприкінці жовтня ц. р. в м. Харкові.

З доповідю «Основні на-
прямі в роботі комісій профкомів та інструкторів-

перекладачів серед нечуючих трудівників у світлі рішення ХХVII з'їзду КПРС» виступила заст. голови комісії Укрпрофради по роботі серед глухих робітників і службовців В. О. Янковська.

— Завдання профспілкових комітетів підприємств, їх комісій по роботі серед нечуючих та інструкторів-перекладачів, — сказала вона, — полягає не тільки в тому, щоб залучити нечуючих до змагання, а й в тому, щоб вони активно, свідомо і творчо брали участь в ньому; ясно уявляли собі мету, в ім'я якої організовано трудове суперництво, завдання свого підприємства, цеху, дільниці, бригади, розуміли взяті соціалістичні зобов'язання і результати їх виконання. В цьому й полягає специфіка роботи з нечуючими.

Разом з тим, комісіям профкомів та інструкторам-перекладачам необхідно приділяти постійну увагу почи-
нам та ініціативам нечуючих з метою їх поширення, сприяти підвищенню трудової активності, зміцнювати організованість, порядок і відповідальність кожного за доручену справу на робочих місцях, наполегливо додати до того, щоб змагання сприяло формуванню високої моральної атмосфери серед глухих, виховувало у них почуття гостинності

і відповідальність за виконання їх зобов'язань.

робітника, відповідальність за честь заводської марки. Це дає можливість більш активно впливати на передбову роботу.

Роз'язання завдань прискорення науково-технічного прогресу вимагає своєчасного підвищення кваліфікації і професійної майстерності робітників.

Практика показує, що найбільших виробничих успіхів домагаються ті нечуючі, які систематично підвищують свої економічні знання. Тому у відповідності з вимогами ХХVII з'їзду КПРС необхідно перебудувати систему школі комуністичної праці, зосередити їх діяльність на поширенні передових форм організації праці, вироблені у нечуючих трудящих вміння політично зріло мислити і діяти.

Підвищення загальноосвітнього і професійного рівня нечуючою молоді має бути під постійним контролем комісії профкомів, інструкторів-перекладачів.

Сьогодні нечуючі трудівники є повноправними членами нашого суспільства і вимоги до них пред'являються такі, як до сучасного робітника.

В останній час зростає

кількість раціоналізаторів серед глухих трудящих. Вони вносять пропозиції, впроваджують якісні дії, які дають великий економічний ефект. Наприклад, конструктори подружжя Володимир Васильович і Ганна

19 листопада — День ракетних військ і артилерії

Відмінними успіхами у бойовій і політичній підготовці зустрічають своє свято воїни-ракетники Н-ської частини Червоно-прапорного Прикарпатського військового округу і артилеристи прославленої мотострілецької Самаро-Ульянівської, Бердичівської Залізної ордена Жовтневої Революції, тричі Червоно-прапорної, орденів Суворова і Богдана Хмельницького дивізій.

На щоденних заняттях і тренуваннях, у класах і на тренажерах, вогневих позиціях і полігонах удосконалюють вони свою бойову майстерність, продовжуючи славні традиції своїх батьків і дідів-фронтовиків.

На знімку: лише рік служать механіки-водії ракетних установок рядові Олексій Степанюк і Сергій Катаев, але вже тепер про них говорять як про відмінників навчання, майстрів своєї справи.

Фото В. Песляка

(Фотохроніка РАТАУ).

ЗА ЩАСЛИВЕ МАЙБУТНЯ

Палкий відгук і повну підтримку у членів нашого Товариства знайшли нові мирні ініціативи Радянського Союзу на зустрічі Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова і Р. Рейгана у Рейк'явіку. Листи, що надійшли до редакції, свідчать про прагнення людей до миру, осуд мілітаристського курсу США, віру у щасливе майбутнє планети.

ДЛЯ БЛАГА ЛЮДЕЙ

Коли засоби масової інформації повідомили про наступну зустріч Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова з президентом США Р. Рейганом в Рейк'явіку, радянські люди, в тому числі члени УТОГ Житомирщини, сподівались, що переговори будуть результативними.

Але надії людства не відповідалися. Глава американської делегації прибув

до Рейк'явіка зі старим баражем. Практично він зірвав домовленість про скорочення стратегічних зброянь.

Ми, радянські люди, завжди боролися і будемо боротися за мир, щоб атомна енергія застосовувалася лише в мирних цілях.

П. РУДЕНКО,
ветеран Великої
Вітчизняної війни.

Житомирська область.

«Продмаш» (В. Д. Ширман), Сумському чавунно-ливарному заводі «Центроліт» (Л. М. Тулбаєва), Одеському заводі «Будгідраліка» (Н. Б. Дяченко). Великого значення тут надають тим формам виховної роботи, що підвищують трудову активність нечуючих, їх свідомість, виховують почуття державного ставлення до справи.

Разом з тим, на деяких підприємствах політико-виховна місія вносять наставники. Слюсар-інструментальник Луцького автозаводу П. М. Коперас за півтора року він відповідає за підвищення професійної кваліфікації 362 кілограмами латуні.

Слюсар-інструментальник П. М. Коперас за півтора року він відповідає за підвищення професійної кваліфікації 362 кілограмами латуні.

Слюсар-інструментальник П. М. Коперас за півтора року він відповідає за підвищення професійної кваліфікації 362 кілограмами латуні.

Слюсар-інструментальник П. М. Коперас за півтора року він відповідає за підвищення професійної кваліфікації 362 кілограмами латуні.

Слюсар-інструментальник П. М. Коперас за півтора року він відповідає за підвищення професійної кваліфікації 362 кілограмами латуні.

Слюсар-інструментальник П. М. Коперас за півтора року він відповідає за підвищення професійної кваліфікації 362 кілограмами латуні.

Слюсар-інструментальник П. М. Коперас за півтора року він відповідає за підвищення професійної кваліфікації 362 кілограмами латуні.

Слюсар-інструментальник П. М. Коперас за півтора року він відповідає за підвищення професійної кваліфікації 362 кілограмами латуні.

Оцінку ефективності ідеологічної роботи слід здійснювати за конкретними результатами: зростання трудової активності нечуючих, викорінення випадків порушення трудової дисципліни, пияцтва та хуліганства й ін.

Необхідно додати, що змінення зв'язку між підприємствами, гуртожитками і культзакладами Товариства, зосередити увагу на більш активному зачлененні нечуючих трудящих, особливо молоді до занять самодіяльною творчістю, фізичною культурою і спортом.

Слід забезпечити широке (Закінчення на 3-й стор.)

У Київському виробничому об'єднанні «Темп» трудиться невелика група нечуючих. В основному їх більше в цеху автоматичних верстатів, де випускають шваки та спеціальне кріплення для потреб взуттєвиків.

Колектив цеху — один з передових в об'єднанні. Його трудівники з місяця в місяць протягом року ритмічно виконують виробничий план.

На знімку: майстер Л. М. Мещеряков (третій зліва направо) знайомить автоматиків М. Калуцького, Ю. Солововикова і С. Горлача з правилами по обслуговуванню роботи автоматичних верстатів.

Фото І. ЩЕРБАНИОКА.

НА НОВІ УМОВИ ПРАЦІ

На нашому підприємстві бочу за вересень повістю підвищення якості продукції завжди придялася велика увага. Крім штатних контролерів перевірюють правильність виконання технологічних операцій, займаються майстри, бригади, інженерно-технічні працівники, а в кожній бригаді 2 робітниці на контрольних операціях. Аще народні контролери, члени «Комсомольського проєктора».

Якщо представники громадських організацій роблять перевірки періодично, в середньому один-два рази в місяць, то робітники, які виконують контрольні операції, проводять їх щодня, на кожному етапі виготовлення виробу. Особливою стаєністю тут відзначаються швачки-мотористки Л. Г. Відяйкіна з бригади В. І. Лакші, З. М. Кириленко з бригади Л. Ф. Коваль, А. І. Пліщенко з бригади В. В. Семешко, Л. І. Мищенко з бригади Г. М. Максак. Завдяки їх зусиллям здача продукції з першого подання досягла в середньому по підприємству близько 98 процентів.

Але, незважаючи на таку досить копітку роботу, частина виробів з дефектами вибраковується. Так у вересні бригаді Л. Ф. Коваль було повернуто їх на додобку 2,7 процента, в результаті всі члени колективу втратили близько 5 процентів на преміальну оплату.

Навіть бригаді В. І. Лакші, О. М. Хоменка та Г. М. Максак, які завжди відзначалися високою якістю роботи, в цей місяць допустили серйозні порушення технології. Контролери А. І. Цегельнина, І. В. Новаковська та Л. М. Погребняк, звінчущі до якісті роботи цих бригад, неуважно перевірили куртки і потрапили на склад, про що було відмічено в акті комплексної відомчої перевірки підприємства. Куртки з дефектами повернули в бригаду для усунення недоліків, а контролерів позбавили премії.

Оскільки всі робітники об'єднання в бригаді і працюють за єдиним нарядом, то їй відповідальність за якість продукції належить за прийняття продукцію. Так при поверненні продукції контролер позбавляється 25 процентів премії за кожен випадок, а при одержанні рекламації від споживача — всі 100 процентів.

Повітності ми передємо на нові умови праці з 1 січня наступного року. Але елементи їх запроваджуємо вже тепер.

Бригади тепер 50 процентів свого часу затрача-

тимуть на перевірку крою, який надходить з розкрійної дільнини. Крім того, більше уваги приділятимуть контролю за дотриманням технологічного процесу своїми підлеглими.

Бригада матиме можливість ширше використовувати свої права по зниженню КТУ робітникам, які допустили брак і після повернення виправили його, тобто здали з другого подання. Крім того, злісним бракобарам знижуватиметься тарифний розряд. І навпаки — тим, хто працює добре, підвищуватиметься.

З нового року планується підвищення преміальної оплати «Відмінникам якості», тим, хто пропрацював без браку на відповідальних операціях впродовж місяця і більш тривалого часу.

Уже розроблене положення «Про групи якості на підприємстві». З першого листопада вони створені на кожній дільнині, в кожній бригаді.

Велика увага приділяється вхідному контролю тканин, ниток і фурнітури, з яких виготовляють чоловічі куртки. В цьому році наше підприємство пред'явило б рекламацію за поставку непідходящих тканин, але партнери належних висновків не зробили. Іванівська фабрика, наприклад, продовжує надсилати тканини нездійсненої якості, з порушенням фізико-механічних показників.

В цьому питанні велику допомогу нам надавала лабораторія по випробуванню тканин на відповідність вимогам гостів і стандартів Київського будинку моделей. І прикро, що з першого ж життя припинено контракт з цією організацією. Тепер перевіряти тканини нам піде, а питання з організацією відомчої лабораторії поки що не вирішується.

Повітності ми передємо на нові умови праці з 1 січня наступного року. Але елементи їх запроваджуємо вже тепер.

О ДАВИДЕНКО, заступник директора Лубенського УВП з питань якості — начальник відділу технічного контролю. Полтавська область.

РАЦІОНАЛІЗАТОР

У механічній майстерні Кіровоградського УВП чимало вже літ трудиться ветеран праці, кавалер ордена Трудової Слави III ступеня, «Майстер — золоті руки», слюсар-інструментальник Олексій Іванович Нечипоренко. За свою виробничу діяльність член УТОГ подав вісім раціонізацій з економічним ефектом понад 40 тисяч карбованців.

За цими сухими цифрами — щоденна наполеглива праця! Адже за кожною з раціонізацій — велике напруження творчих зусиль, практичне застосування набутого досвіду, знань і професійних навиків. І все це досягнуто в позаурочний, вільний від основної роботи час. Тому й важко переоцінити скільки енергії і самовідданої праці присвятив корисні і потрібні справі цей невтомний трудівник-умілець.

Незадовго до 69-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції надійшла звітка — Олексія Івановича відзначено орденом Трудової Слави II ступеня.

На урочистих зборах, присвячених річниці Великого Жовтня, у червоному кутку УВП представник Ленінського району відзначено працівника Е. Гавриша вручено крашому раціоналізатору підприємства високу нагороду. Колектив тепло привітав О. І. Нечипоренка з відзнакою, побажав йому нових творчих успіхів у раціоналізаторській і винахідницькій роботі.

Ф. ФОМИН.
м. Кіровоград.

ЗВЕДЕННЯ

ПРО ХІД РЕАЛІЗАЦІЇ
ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ
ПІДПРИЄМСТВАМИ ТОВАРИСТВА

за жовтень 1986 р.
(в тисячах карбованців)

Назва підприємства, об'єднання	План	Фактичне виконання	Процент виконання
Херсонське	358	425	118,7
Лубенське	419	467	111,5
Запорізьке	477	522	109,4
Ужгородське-2	459	501	109,2
Артемівське	525	571	108,8
Івано-Франківське	645	695	107,8
Конотопське	600	646	107,7
Полтавське-2	148	159	107,4
Полтавське-1	147	179	107,2
Білоцерківське	750	794	105,9
Чернівецьке	640	670	104,7
Ровенське	132	138	104,5
Чернігівське	526	548	104,2
Вінницьке	315	328	104,1
Черкаське	197	204	103,6
Львівське швейне підприємство «Силует»	970	1000	103,1
Снігурівське	172	177	102,9
Житомирське	730	749	102,6
Донецьке виробниче об'єднання «Електромагніт»	895	914	102,1
Сімферопольське	300	306	102,0
Бродівське	220	224	101,8
Дніпродзержинське	300	304	101,3
Дніпропетровське	492	497	101,0
Лебединське	96	97	101,0
Харківське-2	820	828	101,0
Миколаївське	105	106	100,9
Ужгородське-1	109	110	100,9
Сумське	330	331	100,3
Київське дослідно-виробниче об'єднання «Контакт»	718	719	100,1
Дрогобицьке	172	172	100,0
Кам'янсько-Подільське	320	320	100,0
Кіровоградське	107	107	100,0
Харківське-1	215	215	100,0
Одеське виробниче об'єднання «Електрік»	450	442	98,2
Ворошиловградське виробниче об'єднання «Схід»	575	529	92,0
ВСЬОГО	14734	15300	103,8

ВІДЗНАКА ЗА СУМЛІННІСТЬ

Орденоносний колектив підприємства «Новокраматорський машинобудівний завод» по-праву пішається своїми знатними нечуючими трудівниками. У цехах, на дільнинях, у бригадах, де працюють члени УТОГ, про них однією з найцінніших думок — це сумлінні, свідомі робітники.

На означеному Між-

народного дня глухих діярекція і профком об'єднання відзначали передовиків виробництва цінними подарунками. Нагороджено 15 нечуючих трудівників, серед яких Василь Ілліч Костенко, Зінайда Миколаївна Поліщук, Лідія Миколаївна Блохіна та інші. Заохочено грошовими преміями ще 22 членів УТОГ.

Ф. КАЛАФАТ.

Донецька область.

НАШ ФЕДІР СОФРОНОВИЧ

Він розпочав свою трудову біографію 15-річним хлопчиком. І скільки себе пам'ятає, завжди трудився, й тому не уявляє життя без праці, не бачить в ньому змісту без щоденної, напруженої роботи, яку змалку звик виконувати сумлінно, на совість. Це стало його непорушним правилом, законом робітничої людини, яка юного разу не відступила від взятого слова.

За цю рису характеру Ф. С. Шаповалов і завоював шану і пошагу товаришів по праці, робітників колективу РБУ-5, де трудиться ветеран вже понад 27 років. За цей час став Федір Софронович визнаним майстром своєї справи, набув неоціненного досвіду, яким щедро ділиться з молоддю. Він принципіє робітничі змін любов до не легкій, але цікавої, справді творчої праці теслі, передкою, що це — найголовніше у справі досконалого оволодіння фахом.

За добросовісну роботу, за вміння творчо, якісно виконувати поставлені зав-

дання член УТОГ виборов звання «Ударник комуністичної праці», він неодноразово виходив переможцем внутріколективного соціалістичного змагання, портрет трудівника дістав постійну прописку на Дошці Пошани підприємства. Ф. С. Шаповалов — член президії Миколаївського облвідділу УТОГ, позмінний член правління Первомайського міжрайвідділу УТОГ.

Де і хто б не заслідав Федора Софроновича, той завжди побачить на його обличчі доброзичливу посмішку, а коли потисне його мозолясту руку, то напевно подумки відзначить, що зустрівся з людиною великої душевної краси, справжнім трудівником.

Такий він і є, наш Федір Софронович.

Є. ЛАТИШЕВА,
голова Первомайського
міжрайвідділу УТОГ.
Миколаївська область.

НА ШЛЯХУ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕФОРМИ ШКОЛИ

Олена Романенко не підведе. Так відгукуються у колективі Сімферопольського УТОГ про цю дівчину, яка працює тут швачкою-мотористкою і завжди у строк і якісно виконує завдання високої складності.

Комсомолка, член УТОГ бере активну участь у громадському житті колективу, захоплено займається спортом. І все, за що Олена Романенко береться, виходить у неї до ладу. Бо такої вона вже вдачі — прагне бути серед кращих.

Фото О. ШУСТА.

СПАСИБІ, ВАЛЕНТИНО!

До святкування Міжнародного дня глухих члени Сімферопольського міжрайвідділу УТОГ готувалися заздалегідь з особливою ретельністю — кожен прагнув внести якнайбільшу частину праці у спільні здобутки первинної організації, відзначити свято добрими справами.

По-святковому прикрашений обласний Будинок культури — переповнений. До цього дня відкрито виставку декоративно-прикладного мистецтва, оформлено фотостій, у фойє — картини художника В. Гусєва «Вечір», «Зима», «Теплий вересень» та інші.

Вечір розпочався з вручениями нагород. Більш під тридцять членів УТОГ одержали почесні грамоти за старанну, добросовісну працю. Їх вручила голова Кримського облвідділу Н. В. Мельникова.

На сцені — макет квітка члена Товариства. Великими літерами виведено слова: «Про те, що ти член УТОГ, свідчить ця книжечка». Тут таки 45 учнів Сімферопольської спецшколи-інтернату для глухих дітей приймають в члени Українського товариства глухих.

Т. КОМРАКОВА,
голова клубу «Ветеран»,
м. Сімферополь.

ПІДВИЩУВАТИ ОРГАНІЗАТОРСЬКУ І ВИХОВНУ РОБОТУ

(Закінчення.
Початок див. на 1 стор.)

У сільській місцевості республіки мешкає понад 20 тисяч нечуших. Понад 9 тисяч з них, як правило, працюють невеликими групами або поодинці. Вони потребують підвищеної уваги обласних і міжрайонних відділів Товариства глухих, знову створеної профспілки працівників агропромислового комплексу. Слід налагодити постійні контакти відділів УТОГ з відповідними профспілковими комітетами.

Успішне розв'язання пі-

тань, зв'язаних з дальнім поліпшенням роботи серед нечуших, залежить від рівня організаторської діяльності інструкторів-перекладачів, комісій профкомів підприємств, до складу яких входять перекладачі, а також від чітко спланованої роботи, контактів з відділами УТОГ та культзакладами.

Після доповіді заступника завідувача відділом виробничої роботи і зарплати Харківської облпрофради А. М. Пашков прочитав лекцію: «Осабливості і характеристики риси соціалістичного

змагання на сучасному етапі».

Викладачі вицою школи профспілкового руху доцент Л. П. Гарев, кандидат історичних наук М. Л. Дубровський та кандидат психологічних наук М. А. Туровський провели засідання «за круглим столом» на тему:

«Роль профспілок в реалізації рішень ХХVII з'їзду КПРС і ХХVII з'їзду Компартії України. ХХVII з'їзд КПРС про протиборство соціалістичної і буржуазної ідеології в сучасних умовах. Психологічний клімат у колективі».

Старший інструктор сектора по роботі серед глухих робітників Балтійського заводу імені Сергія Орджонікідзе (м. Ленінград) Л. М. Левітін розповів про організацію і зміст роботи інструктора-перекладача на цьому підприємстві.

З обміном досвіду роботи на семінарі виступили інструктори-перекладачі: Р. Л. Сидорук (Луцьке виробниче об'єднання «Волинь»), Л. М. Тулбаєва (Сумський чавунно-ливарний завод «Центроліт»), В. Д. Ширман (кіївський завод «Промдмаш»), В. Ф. Суслова

(виробниче об'єднання «Моторобудівник», Запорізька область), О. Д. Галибіна (виробниче об'єднання «Запоріжтрансформатор»), О. Л. Войцехівський (Горностальський міжрайвідділ УТОГ), И. М. Соколова (Чорноморський суднобудівний завод), К. Д. Бакадорова (Ворошиловградський завод ім. Леніна), И. Б. Дяченко і Н. П. Струтинська («Будгідрравліка» і «Пресмаш» м. Одеса).

Учасники семінару ознайомилися з роботою нечуших на Харківському електро-механічному заводі та заводі важкого транспортного машинобудування ім. Малишева.

У роботі семінару взяли

виступі доцента кафедри сурдопедагогіки і логопедії Київського державного педагогічного інституту ім. О. М. Горького Е. П. Грози. Доповідачем було відзначено, що в сучасних умовах пошуку шляхів дальнього творчого зростання педагогічних кадрів, поряд з традиційними формами, додають більше виправдовують себе неформальні і ділові контакти членів колективів, і тому директори шкіл повинні більше уваги приділяти створенню в колективах сприятливого мікроклімату, ширше враховувати людський фактор.

Оскільки вдосконалення навчальних програм та забезпечення шкіл новими підручниками, методичними рекомендаціями є важливою умовою підвищення рівня навчально-виховного процесу на сучасному етапі, ці питання порушувалися у багатьох виступах (Г. М. Несен, Е. П. Конюшкова, Л. М. Матвеєва, Н. А. Дубова, Г. П. Макаренко, В. В. Литвинова).

Робота секцій керівників шкіл для глухих та слабочуших дітей була організована на базі Калуських шкіл для глухих дітей (директор Н. С. Будзан) та слабочуших дітей (директор В. І. Карапюк). Всі присутні на нараді-семінарі під час роботи секцій у школах, відвідали уроки, позакласні заходи, мали можливість переконатися в цілеспрямованості педагогічних колективів.

На засіданнях секцій керівників шкіл для слабочуших та глухих дітей заслухувалися доповіді, що висвітлювали практичний досвід колективів по передбудові різних ланок навчально-виховного процесу згідно з вимогами реформи.

На завершенні роботи наради-семінару її учасниками були прийняті конкретні рекомендації щодо дальнього удосконалення навчально-виховного процесу в спецшколах-інтернатах для дітей з вадами слуху в світлі вимог основних напрямів реформи школи та ХХVII з'їзду КПРС.

Е. ГРОЗА.
Г. КОБЕРНИК,

Повчально, з користю проходять заняття старшокласників Київської спецшколи-інтернату № 6 з виробничої практики у цехах шефів Київського дослідно-виробничого об'єднання «Контакт».

Щотижня, очолювані вчителем праці М. Рибальченком, вони знайомляться та виконують посильні виробничі завдання.

На знімку: І. Сквирський (в центрі) — слюсар цеху нестандартизованого устаткування, пояснює учням А. Кравченку і В. Брижинському, як треба читати робочі креслення.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

Осінній бал

Легенький вітерець погодував верхівки золотавих дерев. Поводі згасав тихий, теплий осінній день. Лагідний вечір огортає місто.

Радісні і збуджені поспішли трудівники до Миколаївського будинку культури на «Осінній бал», який проводили тут того вечора для членів нашого Товариства.

Зала і фойе Будинку культури прикрашено гірляндами з квітів, осіннього листя та гілок червоної калини. А в центрі зали — красива ваза з дорідними колосками.

На столах у вестибюлі — запашний коровай, пиріг з яблуками та інші вибрів з тіста, випечені з борошна цвіторічного врожаю, букети яскравих квітів, а біля них таблички. На них зазначено прізвища квітників, котрі взяли участь у конкурсі на красний букет.

У залі оформлено виставку малюнків — це переважно осінні пейзажі, виконані дітьми нечуючих трудівників.

Лине ніжна мелодія мальсус... Ведучі вечора прикріплюють всім присутнім емблему «Осіннього ба-

лу» — кленовий чи дубовий листочок — і запрошуєть усіх до танцю, що називається «Знайомство».

Ось з'являється королева балу — «Осінь». Її роль виконує Зоя Туфтай. Вона пригощає всіх дарами нового врожаю, пропонує покушувати коровай та пиріг з яблуками і запрошує всіх взяти участь у танці-гри «Квіті».

Скінчилася весела гра і її на зміну розпочинається після вікторина «Вірші осінні...». Звучать поезії Некрасова, Пушкіна, Тютчева, Блока... «Осінь» нагороджує переможців вікторини призами.

А ось уже лінне пісня «Віночок Дунаю» і під її мелодію розпочинається новий конкурс. Для участі в ньому запрошуються тільки чоловіки, котрі з квітів плетуть красиві вінки. Переможець в цьому змаганні Юрій Білій одягає свій вінок Королеві балу Зої Туфтai і кружляє з нею у чаювому вальсі. На добру гладку вона дарує йому пам'ятний сувенір.

Закінчувався один і тут же розпочинався другий конкурс. Вони, в свою чергу,

змінювалися новими іграми, танцями. Всі учасники того вечора весело і активно змагалися у танцях і піснях, читали вірші, показували пантоміму і фокуси, а господині виявили велику майстерність у приготуванні смачних страв та позмагалися у конкурсі, хто краще прикрасить святковий стіл? Потім учасники конкурсу приглашали всіх приступів смачними салатами.

Краще і швидше за всіх виготовив квіт з овочів Костянтин Підтикан. Він і переміг у цьому конкурсі, за що «Осінь» нагородила його гількою червоної калини.

Не забули цього вечора і про дітей. Для них теж були організовані ігри і конкурси, а переможців нагороджували смачними цукерками.

Не відчули присутні, як настала пора прощатися... «Осінній бал» пройшов весело і цікаво. Не хотіли вони залишити культзаклад, а тому всі одноголосно виришили — будемо частіше проводити такі вечори.

Т. ГОРДНІЧА,
директор Миколаївського
будинку культури.

Нешодавно вийшли з друку нові книги для любителів народно-декоративного мистецтва.

Декоративно-прикладное искусство Української СРР. Альбом, М., Советский художник, ціна 12 крб. 90 коп.

В альбомі представлено обширний матеріал про сучасне декоративно-прикладне мистецтво України.

Художнє скло, текстиль, гобелен, кераміка наочно засвідчують багатогранне художнє обдарування майстрів.

У виданні репродуковані країнські зразки виробів, виконаних, головним чином, в

1970 — на початку 1980-х років. Серед них роботи по склу Л. Митяєвої і Т. Мєсковки, гобелени А. Ламах і Н. Бондаренко, кераміка О. Рапай і Я. Мотики, фарфор В. Лобанова і В. Щербіні. Ряд кольорових фотографій показує різні моменти виробництва цих художніх виробів. В альбомі 130 ілюстрацій і розрахована на всіх, хто цікавиться народним мистецтвом.

I. I. Пишинова, L. D. Ліхачова. Давньоруське декоративно-прикладне мистецтво в зібранні Державного російського музею. Альбом, — Л., Мистецтво, ціна 18 крб. 30 коп.

О. Ларин. Поклонись дереву. — М., Молодая гвардія, ціна 70 коп.

Ця книга про майстрів художнього промислу, про багату духовну спадщину

на вашу книжкову поліцю

НОВІ ВИДАННЯ

Зібрання давньоруського прикладного мистецтва (XII—XVII ст.) в Державному російському музеї — унікальне. Це видання знаходить з країнськими зразками колекції — творами ювелірного мистецтва, дрібної пластики, виробами шиття, роботами з кісток, каменю, дерева, дорогоцінних і просих металів.

Г. П. Дурасов. Каргопольська глинняна ігрушка, — Л., Художник, РРФСР, ціна 1 крб. 90 коп.

У книзі розглядаються традиційні види ремесел народів Чукотки, Камчатки, Приамур'я, Тюменської області. Автори розкривають естетичну своєрідність, а також техніку виготовлення виробів із кісток, хутра, шкіри, дерева, металу.

Книга допоможе ширше використовувати багатий досвід народних майстрів на уроках праці і образотворчого мистецтва, в гуртках, в естетичному вихованні учнів.

Ці видання ви можете придбати в київському магазині «Мистецтво» та книгарнях облкниготоргів республіки.

Л. ЗАХАРКЕВИЧ.

ДО УВАГИ КІНОГЛЯДАЧІВ

Протягом листопада — грудня 1986 року для глухих і слабочуючих глядачів на екрані Будинку культури і клубів Товариства будуть випущені такі художні фільми з субтитрами:

Головною вулицею з оркестром

Парасолька для молодят Розмах крил Бармен з «Золотого якоря» Тема

Звінувачується весілля Лермонтов Нейлонова ялинка

Досьє людини в «Мерседесі», 2 серії Чужа біла і рябий Бережі мене, мій талісман Женіхи

Помилка старого чарівника

Витівки у старовинному дусі

Під вогнем, 2 серії Прагни залишитися живим Скарба

Поверніть бабусю У стріляючій глушині

Хроніально-документальні і науково-популярні: Глобальний пресинг

Провокація Тисяча не дрібниць

Тут жив і працював Ленін Лабораторія — океан Командую флотом. Шмідт Хабар

Субтитрові ролики будуть виготовлені до таких художніх фільмів:

Прорив Заповіт Чичерін, 2 серії

Кінець операції «Резидент», 2 серії Платі за проїзд Рік теляти Крик на допомогу

Головне управління кінофікції і кінопрокату Держкіно УРСР.

Редактор
П. БУЛАТОВ

Нешодавно на сцені Республіканського Палацу культури імені А. В. Луначарського виступали учасники художньої самодіяльності Одеського будинку культури.

Цікавий та змістовний концерт з оригінальними номерами пройшов з великим успіхом і вдячні глядачі гаряче аплодували самодіяльним акторам.

По закінченні концерту господарі і гости обмінялися пам'ятними сувенірами.

Фото І. ЩЕРБАНОКА.

ЗАРУБІЖНА ХРОНІКА

Болгарія

Підприємство глухих «Тихий труд» в Софії, що випускає вироби радіоелектроніки, меблі, текстиль, предмети побутової хімії, поліграфії було першим, яке відідала делегація Спілки глухих і слабочуючих НДР, очолювана президентом Карлом Решке.

Велике враження справив на гостей цех, де за ліцензією західнонімецької фірми «Сіменс», ведеться складання слухового апарату. «Тихий труд» випускає від 5 до 8 тисяч «завушин» на рік, що практично задовільняє потреби громадян Болгарії з дефектами слуху. Тепер підприємство готується освоїти принципово новий тип мініатюрного протеза, що вводиться в слуховий канал.

Делегація ознайомилася також з софійським реабілітаційним центром, де обстежують і лікують дітей з дефектами слуху у віці від 1 до 3 років. В організації та оснащенні його новітнім

обладнанням брала участь і Спілка глухих НРБ.

Надалі в країні буде створено ще 6 подібних центрів.

Чехословаччина

Тут завершився міжнародний турнір глухих шахістів соціалістичних країн. Перемогу здобула команда Угорщини, яка набрала 8 очок. Всього лише на одне очко відстала дружина НДР.

На третьому місці шахісти Польщі (4 очка), стільки ж набрала команда господарів змагань, замкнувши турнірну таблицю.

НДР

Ось як виглядає в цифрах надмарафон, який проводять широку в Німецькій Демократичній республіці: 8000 учасників; 1300 — обслуговуваних персонал; майже 100 тисяч глядачів з напружену увагою стежать за спортсменами, які виступають на дистанціях 70 і 45 кілометрів.

В минулому році глухі стайери 26-річний Хорст Швагер і 44-річний Хайнц Кауфман втрете стартували

в бігу на 45 кілометрів. Обидва значно поліпшили свої особисті рекорди. Швагер фінішував через 3 години 54 хвилини, скинувши 26 хвилин. Його товариш завершив дистанцію за 3 години 55 хвилини, що на 14 хвилини краще його минулорічного результату.

На фініші Швагер і Кауфман прийняли гарячі поздоровлення від глухих і чуючих вболівальників та марафонців — вірних прихильників бігу на довгі і наддовгі дистанції.

КНР

У Китайській Народній Республіці налічується близько 3 мільйонів глухих. У 1956 році вони, а також сліпі були об'єднані в Спілку інвалідів, яка видає два журнали: шомісячник по Брайлю і «Голос сліпих та глухонімих».

Недавно китайська делегація, очолювана президентом Сілікі Лін Тан, побувала в Німецькій Демократичній Республіці. Китайські товариши дікавились ді

яльгістю товариства глухих і сліпих НДР. Вони відвідали школу глухих дітей в Лейпцигу і Будинок культури в Карл-Маркс-Штадті.

Франція

Не менше двох мільйонів французів, як вважають вчені, страждають дефектами слуху. Якщо в минулому причиною тяжких форм глухоти в основному були хвороби, то в останній час до втрати слуху все частіше призводить шумне виробництво із захопленням молоді диско-клубами, які гуркочуть, вечорами «сучасної» музики.

На жаль глухота від впливу надто великого шуму — привілеї не тільки французів. В середньому в промислово розвинутих країнах з цих же причин з кожних 100 чоловік втрачають слух не менше четверо.

Польща

Спілка глухих спільно з органами охорони здоров'я проводить велику роботу по виявленню і реабілітації дітей, які страждають дефектами слуху. Ця робота починається з раннього віку. Особливо вражаючі ре-

зультати досягнула група лікарів в місті Шеци.

* * *

Одну з передач Центрального телебачення присвятило міжнародні зустрічі самодіяльних глухих акторів, що проводилася в Польщі. Глядачі відзначили танцювальну групу з НДР і майстрів пантомімі з ПНР.

Мадагаскар

У Демократичній Республіці Мадагаскар створено єдину школу, в які